

**Тернопільська обласна рада  
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової  
адміністрації  
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія  
ім. Тараса Шевченка**

**Кафедра української мови і літератури та методик їх навчання**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
Проректор з навчально-педагогічної роботи  
 М. Б. Боднар  
«1» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС ТА МЕТОДИКА  
ЙОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література.  
Історія)

Василишин О. В. Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасний український літературний процес та методика його навчання в закладах освіти»: для здобувачів галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Кременець, 2024. 19 с.

Розробники:

**Василишин О. В.**, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови і літератури та методик їх навчання (протокол № 1 від 01 серпня 2024 року)

Завідувач кафедри  
української мови і літератури та методик їх навчання



В. М. Назарець

Ó Васишин, 2024 рік

Ó Кременець, 2024 рік

## 1. Опис навчальної дисципліни

| Найменування показників                                                                            | Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень | Характеристика навчальної дисципліни |              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------|
|                                                                                                    |                                                                  | Денна/заочна форма навчання          |              |
| Кількість кредитів –3                                                                              | Галузь знань<br>01 Освіта                                        | Нормативна                           |              |
|                                                                                                    | Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)  |                                      |              |
| Модулів – 1                                                                                        | Кваліфікація:<br>вчитель української мови і літератури, історії  | Рік підготовки:                      |              |
| Змістових модулів – 2                                                                              |                                                                  | 1-й                                  |              |
| Індивідуальне науково-дослідне завдання (див. ст. 9 )                                              |                                                                  | Семестр                              |              |
| Загальна кількість годин - 90                                                                      |                                                                  | 2-й                                  | 2-й          |
|                                                                                                    |                                                                  | Лекції                               |              |
|                                                                                                    |                                                                  | Д.ф.–24 год                          | З.ф.– 8год.  |
| Тижневих годин для денної форми навчання:<br>аудиторних – 4;<br>самостійної роботи студента – 3,5. | Другий (магістерський) рівень вищої освіти                       | Практичні, семінарські               |              |
|                                                                                                    |                                                                  | Д.ф.–24 год.                         | З.ф.– 8 год. |
|                                                                                                    |                                                                  | Лабораторні                          |              |
|                                                                                                    |                                                                  |                                      |              |
|                                                                                                    |                                                                  | Самостійна робота                    |              |
|                                                                                                    |                                                                  | Д.ф.– 42год.                         | З.ф.–74 год  |
|                                                                                                    |                                                                  | Індивідуальні завдання:              |              |
|                                                                                                    |                                                                  |                                      |              |
|                                                                                                    |                                                                  | Вид контролю: екзамен                |              |

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

**Мета і завдання навчальної дисципліни** полягають у вивченні особливостей сучасного літературного процесу кінця XX – початку XXI ст. в Україні, вироблення вміння здійснювати аналіз літературного процесу з урахуванням єдності біографії письменника і його світогляду, художнього методу та значення творів; знайомство із психологією творчості, особливостями історичного, культурного й естетичного «обличчя» епохи.

Курс «Сучасний український літературний процес та методика його навчання в закладах освіти» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

### Загальні

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність до самостійного вивчення нових методів і форм роботи та використання новітніх педагогічних технологій у практичній діяльності, підвищення професійної майстерності.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності.

### Фахові

ФК4. Здатність критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК6. Здатність здійснювати інтегроване навчання. Здатність застосовувати сучасні методи й технології навчання української мови, української літератури, історії, доступно транслявати їх у площину навчальних предметів української мови та літератури, історії з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК9. Володіння навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії та наукової полеміки; здатність творчо та критично осмислювати інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності.

### **Програмні результати навчання**

ПРН 3. Здатність здійснювати навчання української мови і літератури, історії в закладах освіти на основі сучасних освітніх методик і технологій, а також принципів та практик європейських країн.

ПРН5. Демонструвати знання категоріального апарату лінгвістики, літературознавства та історії.

ПРН7. Оволодіти різними видами аналізу художнього твору, вміти визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок тексту із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 8. Планувати, проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою діяльність у закладах освіти на основі засвоєних знань, умінь та навичок із професійно орієнтованих дисциплін.

## **3. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1. Основні тенденції розвитку української літератури останніх десятиріч та методика її вивчення в закладах освіти**

**Тема 1 – 2.** Основні тенденції розвитку сучасного літературного процесу. Теоретичні основи поетики українського постмодернізму. Особливості модерної поетики «Київської школи поезії». Поетична генерація сімдесятиків. Літературна генерація вісімдесятиків. Особливості формування поетичної генерації «дев'яностівців».

1) Поняття «сучасний літературний процес» (остання чверть XX – поч. XXI ст.) та методика його вивчення в закладах освіти.

2) Докорінне оновлення характеру розвитку літературного процесу під впливом виходу України зі складу радянської імперії й проголошення державної

незалежності.

3) Історико-культурні трансформації у кінці 80-х – на початку 90-х років ХХ століття.

4) Альтернативні письменницькі об'єднання останньої чверті ХХ – п. ХХІ ст.

5) Типи дискурсів у сучасній українській літературі: неопозитивізм, неомодернізм, постмодернізм як моделі національно-культурного самоусвідомлення.

6) Методичні особливості вивчення постмодернізму як світоглядно-мистецького напрямку.

7) Реакція постмодернізму на модернізм, опозиція до модернізму.

8) Прикмети постмодерного мистецтва: інтертекстуальність, іронічність, еkleктизм, елітарність, масовість, гра з текстом і читачем, концептуальна гра з мовною стилізацією, психоделічність, карнавалізм, перевага структурного принципу, герой постмодерного наративу.

9) Гра, Симулякр, Цитатність, Інтертекстуальність, Подвійне кодування, Принцип нон селекції, Маргінальність.

10) Тенденції розвитку постмодернізму в українській літературі к. ХХ – п. ХХІ ст.

11) Джерела «Київської школи», генеза назви. Світоглядні засади представників школи. Естетична платформа поетів «Київської школи». Методика вивчення літературного явища в закладах освіти.

11) Конкретно-історичні умови виникнення покоління «сімдесятників». Спільні поетикальні риси. Методичні особливості вивчення літературної генерації «сімдесятників». Дистанціювання поетів від суспільно-історичного плину. Повернення поезії до власної мистецької сутності, пріоритет загальнолюдських гуманістичних цінностей над класовими. Міфологізм поетичного мислення «сімдесятників» Тараса Федюка, Ігоря Римарука та методика вивчення їх творчості. Національна, історична, екзистенційна проблематика їх поезії. Мистецтво інакомовлення, езотеричне письмо. Василь

Герасим'юк як репрезентант модерної лірики сімдесятників. Суспільні трансформації 80-х років та їх осмислення митцями.

12) Естетичні орієнтири вісімдесятників (надання домінантного значення формальній складовій твору, перехід від наративного символізму до інтертекстуального та пошук сенсу інтертекстуальності, відсутність претензій на творення конститутивних текстів, критика суспільної стереотипної моралі, концептуальний урбаністичний індивідуалізм, тяжіння до синтетичних способів кремації, карнавалізація, гра, абсурд, іронія, сарказм). Представники літературного покоління. Авангард 80-х як акція протесту. Літературні авангардисти. Гурти «Бу-Ба-Бу», «Пропала грамота», «ЛуГоСад», «Гідрокартізон». Методика вивчення творчості письменників – представників літературного покоління «вісімдесятників» в закладах освіти.

13) Особливості естетики поетів 90-х років. Дискусії в літературознавстві навколо творчості дев'яностівців: формування в умовах національної депресії, свідомо відмова від спрофанованого національного ідеалу, дезінтегрованість світогляду. Основні мотиви поезії 90-х: розпач, зневіра, фаталізм, самотність і, як наслідок, агресивність та жорсткість письма, категоричність суджень, сарказм, настрій розчарування суспільством, людиною. Заміна грайливого тону поезії 80-х депресивним синдромом, іронією і самоіронією посткарнавальних авторів. Групування поетів 90-х у творчі гурти («Західний вітер», «Червона фіра», «Нова дегенерація»). Методика вивчення творчості гуртів «Західний вітер», «Червона фіра», «Нова дегенерація» в закладах освіти.

### **Тема 3. Естетична концепція жіночої прози та методичні особливості її вивчення**

Специфіка жіночої літератури і, зокрема, жіночої прози. Відношення «жіночої літератури» до фемінізму. Проблема репрезентації жінки жіночою літературою. Відображення у прозі унікального життєвого досвіду сучасниці. Зміна традиційних жіночих ролей у жіночій прозі к. ХХ ст. філософствуванням про жінку в сучасному світі. Особливості вивчення феміністичного дискурсу в закладах освіти.

**Тема 4. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу. Методичні особливості вивчення новітнього літературного процесу в закладах освіти.**

Генерація постдевіантів. Альтернатива як спосіб самовираження молодих українських письменників. Нові виміри прози та поезії 2014-2017 років. Художнє осмислення подій Євромайдану та російсько-української війни. Методичні особливості вивчення новітнього літературного процесу в ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО.

**Змістовий модуль 2. Сучасний літературний процес у персоналіях та методика його вивчення в закладах освіти**

**Тема 5 – 6. Поетична творчість представників літератури «Нова дегенерація». Творчість С. Жадана. Творчість Василя Слачука. Методичні особливості вивчення творчості письменників в закладах освіти.**

1) Вирішальна роль гурту у формуванні творчого обличчя 90-х. Вихід колективної збірки поезій «Нова дегенерація».

2) Сергій Жадан – зачинатель поезії дев'яностівців, учасник літератури «Червона фіра». Поетичні збірки «Рожевий дегенерат», «Цитатник», «Генерал Юда», «НЕП», «Динамо Харків», «Пепсі», «Дні Марії». Джерела поезії С. Жадана. Модерністське трактування традиційних в українській поезії мотивів. Риси формально-образної поетики Жадана – прийом епатажу, екзотики, переосмислення бурлескно-травестійної традиції. Творчість письменника через призму методики навчання української літератури.

2) Наскрізні ремінісценції, колажність, інтертекстуальність як риси постмодерністської естетики. Специфіка рефлексивного художнього мислення в творчості Василя Слачука. «Афганська» тема в поетичній творчості митця. Проблема співвідношення добра і зла, честі і безчестя, смерті і безсмертя (збірки «Мовчання адресоване мені», «Навпроти течії трави», «Німа зозуля», «Трикнижжя Явіна», «Як довго ця війна тривала», «Укол годинниковою стрілкою», «Сучок на костурі подорожнього»). Особливості прозопису

письменника («Сліпий дощ», «Дикі квіти», «Осінь за щокою»). Методика вивчення творчості Василя Слапчука в закладах освіти.

**Тема 7 – 8. Творчість Галини Гордасевич. Творчість Оксани Забужко. Методичні особливості вивчення феміністичного дискурсу в закладах освіти.**

1) Грані творчості та громадянської активності письменниці. Особливості «донецького» та «львівського» періодів творчості. Специфіка повістей та оповідань письменниці («Двадцять років і один день», «Ноїв ковчег», «Дощ у вихідний»). Автобіографічне письмо Г. Гордасевич («Соло для дівочого голосу», «Автопортрет на фоні Рівненщини»). Антитоталітарна громадянська лірика. Особливості інтимної лірики (збірки «Ішла весна по місту», «Над озером холодної води»). Християнські мотиви збірки «І сказав Ісус». Творчість Г. Гордасевич у рецепції Р. Дубровського.

2) Гендерна та філософська проблематика прози О. Забужко. Проблема незреалізованої української жінки як проблема доби у романі О. Забужко «Польові дослідження з українського сексу». Модернізована версія фольклорних та біблійних мотивів і образів у «Казці про калинову сопілку» О. Забужко.

**Тема 9. Інтелектуальна проза Степана Процюка. Творець «мінус-культури» Лесь Подерев'янський. Методичні особливості дослідження творчості письменників .**

1) Відображення глибинних психологічних зрушень, комплексів, надриків, складного внутрішнього світу українського інтелігента на межі тисячоліть («Репортаж із царства нелюбові»). Філософські мотиви збірки «Канатоходці». Найновіша проза письменника («Руйнування ляльки», «Бийся головою до стіни», «Під крилами великої Матері»). Методика вивчення творчості митця в закладах освіти.

2) Театральний «антитеатр» Леся Подерев'янського. Книги п'єс, прозових творів, есеїстики: антологія-тетралогія «Герой нашого часу», «Павлік Морозов», «Гамлет», «Король Лір». Л.Подерев'янський як автор-абсурдист: вишукування,

поетизування і романтизування абсурду («Цікаві дослідження»). Особливості вивчення творчості Л. Подерев'янського в закладах освіти.

**Тема 10 – 11. Романістика Володимира Лиса та методика її вивчення в ЗЗСО, ЗФПО, ЗВО. Генерація постдевіантів чи «міленимне покоління». Найновіші тенденції сучасного літературного процесу.**

1) «Волинський текст» Володимира Лиса. Загальний огляд прозового доробку письменника (Романа», «Маска», «І прибуде суддя», «Острів Сильвестра», «Графиня», «Жінка для стіни», «Іван та Чорна Пантера», «Соло для Соломії», «Гіркий присмак ніжності»). Художня своєрідність роману «Століття Якова». Особливості вивчення творчості Володимира Лиса в закладах освіти.

2) Альтернатива як спосіб самовираження молодих українських письменників. Проза Любка Дереша на перетині філософського, містичного, психоаналітичного дискурсів («Куль», «Поклоніння ящірці», «Архе»). Сергій Жадан «Депеш мод», «Ворошиловоград», «Месопотамія». Проза Тані Малярчук. Молодіжний текст Н.Сняданко (повість «Колекція пристрастей», «Гербарій коханців»). Тексти Софії Андрухович «Літо Мілени», «Старі люди», «Фелікс Австрія». Психоделічність прозопису Олександра Михеда («Понтизм», «Астра»). Методика вивчення творчості письменників-новаторів.

3) Нові виміри прози та поезії 2014-2015 років. Художнє осмислення подій Євромайдану та російсько-української війни в текстах В. Шкляра («Чорне сонце»), М. Матіос («Приватний щоденник. Майдан. Війна...»), М. Слабошпицького («Велика війна 2014»), Г. Вдовиченко («Маріупольський процес»), С. Талан («Оголений нерв»), А. Кокотюхи («Вогняна зима»), «Волонтери» упоряд. І. Карпа, В. Амеліної («Синдром листопаду»), М. Кідрука («Небратні»), С. Лойка («Аеропорт»), А. Цаплієнка («Книга змін»), С. Жадана («Луганський щоденник»), Б. Жолдака «Укри», В. Івченка «2014»; антологія української драми «Майдан. До і після» та ін. Воєнний/антивоєнний дискурс та методика його вивчення в закладах освіти.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем                                                                                                                                                                     | Кількість годин |              |    |      |      |      |              |              |    |     |     |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------------|----|------|------|------|--------------|--------------|----|-----|-----|------|
|                                                                                                                                                                                                   | денна форма     |              |    |      |      |      | Заочна форма |              |    |     |     |      |
|                                                                                                                                                                                                   | усього          | у тому числі |    |      |      |      | усього       | у тому числі |    |     |     |      |
|                                                                                                                                                                                                   |                 | л            | П  | лаб. | інд. | с.р. |              | л            | п  | лаб | інд | с.р. |
| 1                                                                                                                                                                                                 | 2               | 3            | 4  | 5    | 6    | 7    | 8            | 9            | 10 | 11  | 12  | 13   |
| <b>Модуль 1</b>                                                                                                                                                                                   |                 |              |    |      |      |      |              |              |    |     |     |      |
| <b>Змістовий модуль 1. Основні тенденції розвитку української літератури останніх десятиріч</b>                                                                                                   |                 |              |    |      |      |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 1 – 2. . Основні тенденції розвитку української літератури останніх десятиріч та методика її вивчення в закладах.                                                                            | 17              | 4            | 6  |      |      | 6    | 17           | 2            | 2  |     |     | 13   |
| Тема 3. Естетична концепція жіночої прози та методичні особливості її вивчення                                                                                                                    | 11              | 2            | 2  |      |      | 6    | 16           | 2            | 2  |     |     | 12   |
| Тема 4. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу. Методичні особливості вивчення новітнього літературного процесу в закладах освіти                                                    | 11              | 2            | 2  |      |      | 6    | 12           |              |    |     |     | 12   |
| Разом за змістовим модулем 1                                                                                                                                                                      | 39              | 8            | 10 |      |      | 18   | 45           | 4            | 4  |     |     | 37   |
| <b>Змістовий модуль 2. Сучасний літературний процес у персоналіях та методика його вивчення в закладах загальної середньої освіти, закладах фахової передвищої освіти, закладах вищої освіти</b>  |                 |              |    |      |      |      |              |              |    |     |     |      |
| Тема 5 – 6. Поетична творчість представників літгурту «Нова дегенерація». Творчість С. Жадана. Творчість Василя Слачука. Методичні особливості вивчення творчості письменників в закладах освіти. | 14              | 4            | 4  |      |      | 6    | 14           | 2            | 2  |     |     | 10   |
| Тема 7 – 8. Творчість Галини Гордасевич. Творчість Оксани Забужко. Методичні особливості вивчення феміністичного дискурсу в в закладах освіти.                                                    | 14              | 4            | 4  |      |      | 6    | 14           | 2            | 2  |     |     | 10   |
| Тема 9. Інтелектуальна проза Степана Процюка. Творець «мінус-культури» Лесь Подерев'янський. Методичні особливості дослідження творчості письменників .                                           | 10              | 4            | 2  |      |      | 6    | 8            |              |    |     |     | 8    |
| Тема 10 – 11. Романістика Володимира Лиса та                                                                                                                                                      | 13              | 4            | 4  |      |      | 6    | 9            |              |    |     |     | 9    |

|                                                                                                                                                    |           |           |           |  |  |           |           |          |          |  |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|--|--|-----------|-----------|----------|----------|--|-----------|
| методика її вивчення в закладах освіти.<br>Генерація постдевіантів чи «міленіумне покоління». Найновіші тенденції сучасного літературного процесу. |           |           |           |  |  |           |           |          |          |  |           |
| Разом за змістовим модулем 2                                                                                                                       | 51        | 16        | 14        |  |  | 24        | 45        |          |          |  | 37        |
| <b>Усього годин</b>                                                                                                                                | <b>90</b> | <b>24</b> | <b>24</b> |  |  | <b>42</b> | <b>90</b> | <b>8</b> | <b>8</b> |  | <b>74</b> |

## 5. Теми практичних занять

| № з/п | Назва теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Кількість годин |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1     | Тема 1 – 2. Основні тенденції розвитку сучасного літературного процесу. Теоретичні основи поетики українського постмодернізму. Особливості модерної поетики «Київської школи поезії». Поетична генерація сімдесятників. Літературна генерація вісімдесятників. Особливості формування поетичної генерації «девіантів». Особливості модерної поетики «Київської школи поезії» та можливості її використання в позакласній роботі ЗЗСО. Творчість Валерія Шевчука 80-х років XX ст.: між модернізмом і неопозитивізмом («Дім на горі», «Три листки за вікном»). Методика вивчення творчості В. Шевчука у в закладах освіти... Літературний еклектизм і нігілістична форма та художній зміст у творах Є. Пашковського, В. Медведя, О. Ульяненка, методика їх вивчення в закладах освіти. | 6               |
| 2     | Тема 3. Естетична концепція жіночої прози. Новітні літературні пошуки: проза М. Матіос, Л. Голоти, Т. Зарівної; методичний аспект вивчення творчості. Магічний реалізм та методика вивчення творчості Галини Пагутяк («Захід сонця в Урожі», «Слуга з Добромишля»). Інтелектуальний детектив Євгенії Кононенко («Імітація», «Зрада») вивчення в закладах освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 3               |
| 3     | Тема 4. Найновіші тенденції сучасного літературного процесу. Новітні літературні пошуки та методика їх вивчення: поезія (В. Герасим'юк, І. Павлюк, П. Вольвач, І. Римарук, І. Малкович). Культивування поетики українського бароко митцями львівського угруповання «ЛуГоСад» (І. Лучук, Н. Гончар, Р. Садловський) та методичний аспект їхнього вивчення. Нові літературні явища, імена, об'єднання «Бу-Ба-Бу» (Ю. Андрухович, В. Неборак, О. Ірванець), методика їх вивчення в закладах освіти..                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2               |
| 4     | Тема 5 – 6. Нові літературні явища, імена, об'єднання «Нова дегенерація» (С. Процюк, І. Андрусяк, І. Ципердюк), методика їх вивчення в закладах освіти. Творчість Сергія Жадана та методика її вивчення. Творчість В. Слапчука та методика її вивчення в закладах освіти.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4               |
| 5     | Тема 7 – 8. Творчість Оксани Забужко та методика її вивчення в закладах освіти («Казка про калинову сопілку», «Сестро, сестро»). Творчість Г. Гордасевич та можливість її вивчення на уроках літератури рідного краю в ЗЗСО.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 4               |
| 6     | Тема 9.. Творчість Леся Подерев'янського та можливості її використання в позакласній роботі. Творчість Степана Процюка – «письменника периферії, зuboжілої провінції» («Інфенція», «Тотем»); методика вивчення.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2               |
| 7     | Тема 10 – 11. Романістика Володимира Лиса та методика її вивчення в закладах освіти. Творчість Любка Дереша та можливість її вивчення в освітньому процесі ЗЗСО. Творчість Ю. Андруховича та можливість її вивчення в освітньому закладі                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 3               |
|       | Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 24              |

## 6. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми                                                                                       | Кількість годин (д.ф./з.ф.) |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 1     | Тема 1 – 2. Основні тенденції розвитку сучасного літературного процесу та методика його вивчення | 6/13                        |

|   |                                                                                                          |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 2 | Тема 3. Теоретичні та методичні основи вивчення поетики українського постмодернізму.                     | 6/12  |
| 3 | Тема 4. Особливості модерної поетики «Київської школи поезії» та методика її вивчення в закладах освіти. | 6/12  |
| 4 | Тема 5 – 6. Поетична генерація сімдесятників та особливості її вивчення в ЗЗСО                           | 6/13  |
| 5 | Тема 7 – 8. Літературна генерація вісімдесятників: методичний контекст.                                  | 6/13  |
| 6 | Тема 9. Особливості формування поетичної генерації «дев'яностівців» та методичний аспект вивчення в ЗВО  | 6/12  |
| 7 | Тема 10 – 11. Методика вивчення феміністичного дискурсу в сучасній українській літературі.               | 6/13  |
|   | Разом                                                                                                    | 45/88 |

## 7. Індивідуальні завдання

1. Антологія драматургії «У чеканні театру»: формо-змістові пошуки.
2. Відтворення хаосу людської душі у п'єсі О. Ірванця «Маленька п'єса про зраду для однієї актриси».
3. Готичні елементи у фантастичних оповіданнях В. Шевчука «Голос трави»: методичний аспект дослідження проблеми.
4. Європейський та український постмодернізм в осмисленні сучасників-методистів.
5. Методика вивчення засобів характеротворення у романі В. Шевчука «Кросворд».
6. Змістові складники новели Є. Кононенко «Бра над ліжком».
7. Методика вивчення гендерної проблематики роману Є. Кононенко «Зрада».
8. Проблематика повісті Є. Кононенко «Нема раю на землі»: методичний аспект.
9. Мелодраматичний конфлікт у містичному романі Л. Баграт «Зло».
10. Метафора у поезії Валентини Коваленко (на матеріалі збірки «Трунок Сварожого рога»).
11. Модель світоустрою в повісті «Келія Чайної троянди» К. Москальця.
12. Мотиви поезії Ігоря Римарука (на матеріалі збірки «Діва Обида»).
13. Ознаки «слов'янського» фентезі у прозі М. і С. Дяченків.
14. Опозиція «чоловіче-жіноче» у поезії М. Кіяновської.
15. Особливості композиції роману В. Кожелянка «Дефіляда в Москві».
16. Особливості містичної історії Д. Білого «Басаврюк ХХ».
17. Особливості художності детективного трилеру Л. Кононовича «Феміністка».
18. Поетика роману В. Кожелянка «Дефіляда» та методика її вивчення в закладах освіти.
19. Поетика роману М. Матіос «Солодка Даруся» та можливості використання в позакласній роботі.
20. Проблема буття людини у прозі Г. Пагутяк (на матеріалі роману «Писар східних воріт притулку»).
21. Проблема екзистенційного бунту в повістей 90-х В. Шевчука.
22. Проблематика роману «Воцтек» Ю. Іздрика та методика його вивчення.
23. Художні особливості роману Є. Кононенко «Імітація».
24. Проблематика роману К. Москальця «Вечірній мед» та методика його вивчення.
25. Проблематика роману Л. Кононовича «Тема для медитації» та методика його вивчення в ЗВО.
26. Художня своєрідність роману С. Процюка «Інфекція».
27. Проблематика роману Ю. Андруховича «Московіада».
28. Специфіка карнавалу в романі Ю. Андруховича «Перверзія».
29. Специфіка містичного у прозі братів Капранових.
30. Сучасний етнопростір у романі С. Процюка «Інфекція».

31. Тема генетичної пам'яті у романі О. Ульяненка «Сталінка».
32. Тема голодомору в повісті К. Мотрич «За таїною неба».
33. Функції сленгу у прозі Н. Сняданко та С. Пиркало.
34. Художня своєрідність роману В. Діброви «Бурдик».
35. Художня своєрідність роману В. Слапчука «Сліпий дощ».
36. Художня своєрідність роману В. Шкляра «Ключ».
37. Цивілізація й світ-ідилія у повісті С. Андрухович «Літо Мілени».
38. Роман-медитація В. Слапчука «Осінь за шокою»: психоаналітика сучасника.
39. Гендерні ознаки поетичної картини світу Василя Герасимюка.
40. Художні особливості драматургії Валерія Шевчука: конфлікти і характери.
41. Романи Любка Дереша: «естетика» й поетика постмодернізму.
42. Внутрішній світ образу жінки в прозі Євгенії Кононенко: текст і контекст.
43. Прозова творчість Тетяни Малярчук.
44. Своєрідність поетичного світу Тараса Мельничука: методичний аспект вивчення творчості.
45. Художні особливості жіночої малої прози початку XXI століття.
46. Психологічні колізії у творі М. Матіос «Майже ніколи не навпаки...»
47. Проза Ірен Роздобудько: стильова та жанрова модифікація роману «Мерці».
48. Образ творчої особистості в циклі оповідань про митців «Мандрівка в гори» Валерія Шевчука.
49. Художні особливості роману Оксани Забужко «Музей покинутих секретів».
50. Сучасний український та європейський постмодернізм: історична рамка, ознаки, еволюція, проблема присмерку.
51. Постмодернізм як іронічна поведінка: психосемантика та психопоетика.
52. Специфіка сучасного українського фентезі (на матеріалі творчості Марини та Сергія Дяченків).
53. Типологія сучасного українського детективу (на матеріалі творчості А. Кокотюхи).
54. Художній феномен «пост шістдесятництва» Київської школи поетів та методика його вивчення в закладах освіти.
55. Неомодерні та постмодерні художні практики у збірці І. Римарука «Діва Обида».

## **8. Методи навчання**

- проблемний виклад матеріалу
- пояснення
- метод спостереження і аналізу літературних текстів
- організація самостійного пошуку матеріалу
- робота з науковою літературою
- використання мультимедійних і комп'ютерних технологій
- навчальна дискусія

## **9. Методи контролю**

- усне опитування під час семінарських занять
- модульні тести
- підсумкові модульні тести
- презентація рефератів

- огляд відеопрезентацій
- літературознавчий аналіз тексту

### 10. Розподіл балів, які отримують студенти

|                                         |      |    |        |      |      |
|-----------------------------------------|------|----|--------|------|------|
| Поточне тестування та самостійна робота |      |    |        | ІНДЗ | Сума |
| Змістовий модуль №1                     |      |    |        |      |      |
| T1-2                                    | T3   | T4 |        | 20   | 100  |
| 15                                      | 10   | 10 |        |      |      |
| Змістовий модуль №2                     |      |    |        |      |      |
| T5–6                                    | T7–8 | T9 | T10-11 |      |      |
| 10                                      | 10   | 10 | 15     |      |      |

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                  |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82-89                                        | B           | добре                                                      |                                                             |
| 74-81                                        | C           |                                                            |                                                             |
| 64-73                                        | D           | задовільно                                                 |                                                             |
| 60-63                                        | E           |                                                            |                                                             |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 0-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

### 11. Методичне забезпечення

1. Теми та тези лекцій.
2. Плани семінарських занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Завдання для ІНДЗ.

### 12. Рекомендована література Базова

1. . Історія української літератури : XX – поч. XXI ст. : навч. посіб. : у 3 / за ред. В. Кузьменка. Київ : Академвидав, 2017. Т. 3. 544с.
2. Історія української літератури : XX – поч. XXI ст. : навч. посіб. : у 3 / за ред. В. Кузьменка. Київ : Академвидав, 2014. Т. 2. 536 с.

3. Білоус П. В. Теорія літератури : навч. посібник для студентів ВНЗ. Київ : Академвидав, 2013. 325 с.
4. Сучасна українська література: стилі, покоління, творчі індивідуальності : навч. посіб. / за заг. ред.. І. Констанкевич, В. Сірук. Луцьк : Волин. нац.. ун-т. ім. Лесі Українки, 2012. 328 с.
5. Літературна дефіляда. Сучасна українська критика про сучасну українську літературу. Бібліотека «ЛітАкценту». Київ : Темпора, 2012. 554 с.
6. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: підручник / за ред. О. Галича. Київ : Либідь, 2009. 488 с.
7. Сучасна українська література : конспекти уроків / упоряд. Г. Федяй, О. Месевря. Київ : Шк. світ, 2009. 128 с.
8. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 248 с.
9. Якубовська Марія. У дзеркалі слова: Есеї про сучасну українську літературу. Львів : Каменярь, 2005. 750 с.

#### **Допоміжна:**

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ : Факт, 2003. – 320 с.
2. Андрусак І. Літпроцесія: Рецензії, есеї, статті. Донецьк : Видавнича агенція «OST», 2002. 112 с.
3. Антологія альтернативної української поезії зміни епох. Друга половина 80-х – початок 90-х років / [упор. Ю. Позаяк]. Харків: Майдан, 2001. 184 с.
4. Антологія української поезії II половини XX сторіччя / автор передм. та упор. Ю. Ковалів. Київ : Гранослов, 2001. 432 с.
5. Бійчук Г. Література постмодернізму: реальність чи віртуальність? *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 56–62.

6. Білоцерківець Н. Бу-Ба-Бу та ін. Український літературний неоавангард: портрет одного року. *Слово і час*. 1991. № 1. С. 44.
7. Гендерні студії в літературознавстві: Навчальний посібник / За ред. В. Л. Погребної. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2008. 222 с.
8. Гундорова Т. І. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. Київ : Критика, 2005. 264 с.
9. Даниленко В. Суспільство у сучасному дзеркалі новелістики : (психологічні тенденції української малої прози 80–90-х рр. XX ст.). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2000. № 5. С. 46–53.
10. Дві тонни : Антологія поезії двотисячників / упор. Б.-О. Горобчук, О. Романенко. Київ : Вид-во Романенка «Маузер», 2007. 304 с.
11. Денисова Т. Феномен постмодернізму: контури й орієнтири. *Слово і час*. 1995. № 2. С. 18–31.
12. Дубровський Р. О. Вираження сповідальності у прозі Василя Стефаника та Галини Гордасевич / Р. О. Дубровський. *Вісник Прикарпатського університету*. Вип. 34 – 35. Івано-Франківськ, 2012. – С. 282 – 285.
13. Дубровський Р. О. Галина Гордасевич: портрет на тлі України. *Дивослово*. 2014. – №7 – 8. – С. 75 – 79.
14. Дубровський Р. О. Проблема художнього автобіографізму (на прикладі творів Галини Гордасевич). *Інформаційна дійсність : проблема правди і неправди : зб. наук. праць, під. ред. О. Лецака, І. Папуші, О. Волковінського та ін.* Тернопіль : Studia Metodologica (Школа Відкритого Розуму), 2012. С. 109 – 114.
15. Дубровський Р. О. Релігійна віра як джерело поетичної творчості Галини Гордасевич / Р. О. Дубровський . *Українська мова й література в сучаснійшколі*. 2013. С. 62 – 66.
16. Дубровський Р. О. Сакральне у духовному просторі героїв Галини Гордасевич та Івана Чендея. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Випуск 28. Ужгород, 2012.С. 67 – 69.

17. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса: Вибрана есеїстика 90-х. Київ : Факт, 1999. 340 с.
18. Зборовська Н. Криза жіночости на українському порубіжжі: (роздуми з приводу роману Ірени Карпи «50 хвилин трави» («Коли помре твоя краса»). *Сучасність*. 2004. № 3. С. 126–131.
19. Зборовська Н., Ільницька М. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків. Львів : Літопис, 1999. 336 с.
20. Квіти в темній кімнаті: Сучасна українська новела: Найяскравіші зразки української новелістики за останні п'ятнадцять років / упор., передм., літ. ред. В.Даниленка. Київ: Генеза, 1997. 432 с.
21. Моренець В. П. Оксиморон: Літературознавчі статті, дослідження, есеї. Київ : Медіа Груп, 2010. 528 с.
22. Москальчук В. Українська література кінця XX століття (література постмодерну). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 63–67.
23. Наєнко М. Типи творчості в епоху постмодернізму. *Слово і час*. 2002. № 4. С. 59–60.
24. Опудало: українська прозова сатира, гумор, іронія 80-90-х рр. XX ст. / упор., передм., літ. ред. В.Даниленка. Київ : Генеза, 1997. 384 с.
25. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі: Монографія. Київ : Либідь, 1999. – 447 с.
26. Пахльовська О. Українська культура у вимірі «пост»: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм. *Сучасність*. 2003. № 10. С. 70–85.
27. Поліщук Я. Постколоніальний аспект сучасної літератури. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 2. С. 98–102.
28. Прощання з карнавалом в українській літературі? Інтерв'ю з В. Небораком. *Світо-Вид*. 1995. № 2 (19). С. 73–82.
29. Скорина Л. Літературна мозаїка (огляд сучасної української прози – I частина). *Бібліотечка «Дивослова»*. 2014. №1. 64 с.

30. Старовойт І. Future in the Past : метафорика істерії у постмодерній прозі. *Наукові записки НаУКМА*. Т. 4. Філологія. 1998. С. 30–33.
31. Сто років юності : антологія української поезії ХХ ст. в англomовних перекладах / упоряд. О. Лучук, М. Найдан. Львів. : Літопис, 2000. 880 с.
32. Тарнашинська Л. Б. Закон піраміди: діалоги про літературу та соціокультурний клімат довкола неї. Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2001. С. 182–191.
33. Тейлор Ч. Джерела себе. Творення Новочасної ідентичності. Київ : Дух і Літера, 2005. 691 с.
34. Ткачук М. Літературний процес 90-х рр. ХХ ст. *Українська мова та література*. 2000. № 22. С. 16.
35. Фізер І. Постмодернізм: post/ ante/ modo. *Наукові записки НаУКМА*. Т. 4. Філологія. 1998. С. 43–47.
36. Харчук Р. Покоління пост-епохи: проза. *Дивослово*. 1998. № 1. С. 6–12.
37. Юрчук О. У тіні імперії. Українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ : ВЦ «Академія», 2013. 224 с.

### 13. Інформаційні ресурси

1. [http:// www.ukr-in-school.edu-ua.net/](http://www.ukr-in-school.edu-ua.net/)
2. [http:// library.lnu.edu.ua/bibl/](http://library.lnu.edu.ua/bibl/)
3. [http:// www.ukrcenter.com](http://www.ukrcenter.com).
4. [http:// poetry.uazone.net/](http://poetry.uazone.net/)
5. [http:// nauka.profit.net.ua](http://nauka.profit.net.ua)
6. [http:// uk.wikisource.org/](http://uk.wikisource.org/)
7. [http:// homes.chass.utoronto.ca](http://homes.chass.utoronto.ca)
8. [http:// www.interclasa.pl/portal/dokumenty/ridna\\_mowa\\_uk/index.php?page=rm28\\_01](http://www.interclasa.pl/portal/dokumenty/ridna_mowa_uk/index.php?page=rm28_01)
9. [http:// www.testportal.gov.ua/indexhp/text/progzno/](http://www.testportal.gov.ua/indexhp/text/progzno/)
10. [http:// www.archive.org/search.php?query=ivan%20franko%20AND%20mediatype%3Atexts](http://www.archive.org/search.php?query=ivan%20franko%20AND%20mediatype%3Atexts)